

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Satoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Molnár János
felelős szerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termékért szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

A legújabb Herbert.

— szept. 22.

(I—) Károlyi Gábor tudvalevőleg; szállóigét csinált a Herbert névből Magyarországon és a „Magyarország“ Bismark Herbert halálának alkalmából feleleveníti a magyar Herberteket, közléjük sorozván valakit, akire néhaivaló Károlyi Gábor bizonyára nem gondolt, mikor Tisza Istvánt és Andrássy Gyula fiait akarta kigunyolni. A legújabb Herbert a „Magyarország“ szerint Kossuth Ferenc. Ő is nagy embernek kisebb fia, ki a közéletben atyja érdemeinél fogva foglalt el pozíciót s ahoz a politikai tőkéhez, amivel kétségtelesen rendelkezik, atyai örökségképpen jutott. Csakhogy — azt mondja a „Magyarország“ — míg Tisza István és Andrássy Gyula csakugyan hű és következetes Herbertek, mert úgy eslekednek, mint Bismark Herbert, aki elhunyt atyjának eszméit és politikáját örökség és hagyományképpen őrizte és annak multját mindenképen rá akarta erőszakolni a jelenre és az élő nemzedékre, addig Kossuth Ferenc gyarló és hűtlen Herbert, mert a helyett, hogy „folytatná a honvédelmi harcot, míg a szabadság győz és az önálló magyar hadsereg állami függetlenségünk zászlaját Budavár ormára másodszer kitűzi,“ a helyett — mondja — azt tanítja, „hogy a nemzetet bizonytalan vállalkozásokba terelni nem szabad

s a küzdelmek nemét és mértékét gondosan mérlegelt körülményekhez kell alkalmazni, mert a politikában a hiba még jobban megbosszulja magát, amint a véték.“

Egy szóval Kossuth Ferenc csak amolyan ál-Herbert, aki, mert nem forradalmi politikát követ, méltatlan fia annak az embernek, aki a forradalmat csinálta, és aki szavával honvéd sereget teremtett és küldött győzni vagy halni.

Igy a „Magyarország.“

Alljunk meg egy kicsit ennél a szemrehányásnál és nézzünk a szemébe ennek a tetszetős hangu vádaskodásnak. Nem a Kossuth Ferenc kedvéért, akinek bizonyára semmi szüksége sincs arra, hogy kormánypárti oldalról törüljessék orcájának veritékét, mikor a függetlenségi táborból hurcolják Golgothára, hanem az igazság, a történelem kedvéért, amelyet a „Magyarország“ még nagyobb előszeretettel szokott megkínózni, mint magát Kossuth Ferencet.

Hát igaz, igaz: a Kossuth Lajos politikája forradalmi politika volt és az is maradt mindvégig. Annyira az volt és oly szigorú következetességgel az is maradt, hogy Kossuth Lajos sohasem fogadta el a függetlenségi kerületek mandátumait és nyíltan kijelentette, hogy az ő politikája nem a magyar függetlenségi párt politikája. Ugyanezért Kossuth Lajos sohasem is tartozott a magyar országgyűlési füg-

getlenségi párthoz. Röviden ugy jelezték a külömbséget, hogy a függetlenségi párt politikája: a 48, Kossuth Lajosé: a 49.

Ugy tudjuk azonban, hogy Kossuth Ferenc a magyar országgyűlési függetlenségi párt elnöke és ugyan akkor, mikor az országgyűlési függetlenségi párt Kossuth Ferencet elnökévé választotta, nem változtatott programot. Legalább a nemzetet nem világosította fel arról, hogy ugyanabban a pillanatban, mikor a forradalmi politikát követő Kossuth Lajos fiát vezérévé és elnökévé választotta, maga a párt is a forradalmi politikára tért át. A párt elnevezésében a 48-as számot nyilvánosan nem váltotta fel a 49. Ugy tudtuk tehát, mert ugy láttuk, hogy Kossuth Ferenc csatlakozott a magyar függetlenségi párthoz és nem a magyar függetlenségi párt vette át a Kossuth Lajos forradalmi politikát.

Aki tehát Kossuth Ferencről azt várta, hogy honvéd sereget fog teremteni Budavára ellen, annak már akkor csalódnia kellett Kossuth Ferencben, mikor az országgyűlési függetlenségi párt elnökségét elfogadta. Aki forradalomról álmodozott, annak Kossuth Ferenc sohasem volt a vezére, mert ez a pont hiányzik a függetlenségi párt programjából, amelynek megvalósítására Kossuth Ferenc vállalkozott.

De gyerünk tovább. En ugy olvastam, magából a Kossuth

Lajos írásaiból, hogy ő sohasem is kívánta a magyar parlamenti függetlenségi párttól, hogy az ő személyes politikáját, a forradalom, az engesztelhetetlenség és a híres inkompatibilitás politikát (a magyar királyi és az osztrák császári korona összeférhetlenségéről) magáévá tegye és kövesse. Hanem igen is olvastam egy valóságos katekizmust, amelyet Kossuth Lajos a magyar függetlenségi pártuk szánt, apostoli tanításokat adván benne, hogy miként lehet és miként kell a függetlenségi program győzelmét békés eszközökkel kivívni. Sőt, ha jól emlékezem, ebben a katekizmusban még az obstrukció sincs felemlítve afféle csalhatatlan gyógyszerként, melyből minden órában be kell venni egy-egy kanállal.

En tehát elhiszem, hogy hatalmasabb győzelmes honvéd seregekről szavalni, melyek újra kitűzik Budavárának ormára az állami függetlenség zászlóját; belátom, hogy a nép fantáziáját jobban izgatja az a Kossuth Lajos, akinek szavára seregek támadnak és rohannak győzni vagy halni, mint az a Kossuth Lajos aki tanít és oktat, hogy többet észszel, mint erővel, de az igazság mégis csak az, hogy Kossuth Lajos ezt az utóbbit hagyta örökségül a magyar parlament függetlenségi pártjának.

A legújabb Herbert tehát, ha már muszáj neki Herbertnek lennie, van olyan hűséges végrehaj-

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A zeneszerző.

A „Zemplén“ számára írta: Andor Károly.

Igazán jó fiu volt.

Ha rá gondolok szomorú végére, akaratlanul is könyek lopóznak szemeimbe.

Mintha most is látnám. Igéző, barna szemével a szív mélyébe tudott tekinteni, nyílt, magas homlokára dús fekete fürtök omlottak alá, gyermekesen finom arcáról az őszinteség ragyogott le. S az a közvetlen, szelíd modor, amelylyel mindenkit barátjává tudott tenni, olyan jól állott neki.

Soha nem bántott senkit. Szive telve volt romlatlan idealizmussal. Hitt mindenkinek, bizott mindenkiben s hacsak tehetette, mindent megtett barátjai érdekében.

És mégis volt ellensége. A mult héten átlőtt halántékkal találták kedves kis lakásában. Olyan volt a vérfolt azon a szép, tiszta szőnyegen, mint az első hiba biborpirossága a romlatlan gyermekarcokon.

Szegény Pista, kár volt ezt tenned. Sem az a leány, sem az a fiu nem érdemelte meg ezt az áldozatot. El sem jöttek a temetésedre, pedig

te összes szép álmaidat, minden reménylett boldogságodat eltemetted értetük. Kitértél utjokból, mert nagyon szeretted . . .

Baloghéknál a mult héten is megtartották a zeneestélyt, épen akkor, midőn te kis szobádban a ravatalon pihentél. Megemlékeztek rólad pár sajnáló szóval, azután mintha mi sem történt volna, elmélyedtek Schubert és Mozart darabjainak tudákos értelmezésébe.

A hangot persze most is Kovács Béla adta s nagy mondásával, cifrán hangzó frázisaival önmagát a nagy zenészek fölé emelve nagy kegyesen megengedte, hogy az említett zenészek minden hibáik mellett is érnek valamit. Nem olyan piaci zenészek, mint amilyen te is voltál s akiktől az Isten mentse meg a világot. Uj zenei lángész kell a világnak s elég szerényen sejtetni engedte, hogy ez a lángész már megszületett s nem sokára csodálni fogja az egész művelt világ. A nevéte persze finoman elhallgatta.

S Irén oly büszkén tekintett reá. Ő ismerte ezt a lángészt. Elvezni ugyan nem tudta darabjait, de azt hitte, nem elég művelt még ahhoz s ezt röstelte bevallani. Hízelt neki, hogy ez a lángész egyenesen az ő számára született, ő lesz a lelket adó

műsája s törte magát a klasszikus zenészek tanulmányozásával, csak-hogy neki tessék.

Mennyivel egyszerűbb, mennyivel közvetlenebb, mennyivel szebb volt a te művészeted.

Neked nem a szavad, neked a szived volt a művész.

Nem született zenésznek, nem tartottad magad soha annak s lelked mégis mindig a leggyönyörűbb harmóniáktól zengett. Minden édes érzés dallá vált szivedben s ha alakot adott neki, szivbe lopódzott az s aki hallotta, nem tudott ez igézetől megszabadulni.

Neked minden gondolatod a sziv sugallta s ez a sziv olyan szépen tudott beszélni. Dalaidat ismeri minden szerelmes sziv. Nem kérdezi, nem is tudja kinek lelkében születtek meg azok az édesbús, szomorú dalok; éneki, mintha a magáé volna; sir, zokog mellette, mintha az ő bánatát sirattad volna el nótáidban.

Amaz muzsikusi mesterember, te zenei költő-lelek voltál. Amaz lejátsza, mint a gép mások zenei gondolatát, épít azok mintájára zenei csodaszörnyeket, megengedett szabályok korlátai között maradvá tökéletes, mint egy zenei automata; — de egy érzést a szivből zeneileg kifejezni nem tud. Te kontár voltál és ő mű-

vész, te szegényt hoztál a zenészetre kedves kis dalaidal s ő ezt fölfedezte.

Hogy is mertél te dalra fakadni? Hisz te nem jártál magasabb zenei iskolába? A te iskolád a pásztorsip bánatos dallamárja, a szellő susogása, a madarak ártatlan csicseregése, érzésteli szived dobbanása volt. Dalba öntötted szerelmedet, annak minden bűját, minden örömét, csak ugy egyszerűen, mint a pásztor, mint a madár, akik szintén nem kótából tanulnak dalolni s akik mégis tökéletesebb zenészek, mint minden akadémia együttvéve, mert az ő harmóniájuk a szivben van s nem a papiroszon.

Már nem dalolsz többet. Hiszen eddig is hiába daloltál. Olyan voltál, mint a csendes éj kedves csalogánya. Mindenki gyönyörködik édes dalában, szerelmes szivek vallomásává, örök fogadások tanujává, édes boldogság gyönyörmármorává lesz; pedig talán bánatában, fájalmában dalolt olyan szivhez szóló hangon, talán a lelkét adta ki dalban s mások boldog fészekrakása az ő kis puha fészeknek romhalmazán létesült.

Szegény madár, szegény Pistám! Ha lelked visszaszáll az égből hozzánk, te boldog fogsz lenni. Nem mindenki taszit el magától, vannak, akik megértik a te dalaid érzésben

tója atyja végrendeletének, mint a többi magyar Herbertek.

De hagyjuk a Herberteket. Ez a pillanat különben sem alkalmas jó izlésű emberek előtt, a Herbertek felett való gunyolódásra. Ami pedig a magyar Herberteket illeti, hát tudja Isten, még is csak jobb, ha olyan politikuskok vezetik a magyar közéletet, akiknek apáik is voltak, s akiket a fiúi kegyelet, meg a hagyományos honszeretet együtt vezérel kötelességeik utján.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS

(Kinevezés. A főispán dr. Némethy Andor díjtalan közigazgatási gyakornokot 1000 korona évi segélydíjjal díjaz közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

(Szabadságolások. Az alispán Gazdagh Kálmán nagymihályi járási irnoknak szeptember 15-től okt. 13-ig, Durcsinszky Gyula szolgabírónak szeptember 20-tól október hó 20-áig, Bódy Károly árvaszéki iktatónak pedig szeptember 19-től október 17-éig terjedő szabadságot engedélyezett.

(A II-od foku erdei kihágási bizottság f. hó 21-én, gr. Hadik Béla főispán elnöklété alatt tartott ülésében II. fokulag döntött mindazon erdei kihágási ügyekben, amelyek a közigazgatás hatóságok I. foku ítéletei ellen utóbbi időben a vármegyéhez fölkerültek. Összesen 17 felebbezés nyert így érdemi elintézését.

(A közigazgatási bizottság legközelebbi havi ülése október hó 10-én d. e. 9 órakor lesz.

(A bodrogközi csendőrörök. Még élénk emlékünke élnek azok a gyakori bünesetek, melyek kiváltképp a tavasz folyamán a Bodrogközön előfordultak. A vármegye közönsége akkor fölirt a belügyminiszterhez a bodrogközi csendőrörök létszámának a szaporítását és új örsönek a felállítását kérelmezve. A miniszter most értesíté ez ügyben a vármegye közönségét, hogy méltányolja a kérelmet, bár ez évben a csendőrséget nem szaporíthatja, mivel erre az 1904. évi állami költségvetésben fedezete nincsen, de gondoskodott arról, hogy a szaporítás ügye a jövő évre előjegyezésbe vétessék.

(Pályázó a vármegyei árvaszéki elnöki állásra. Spillenber Barna árvaszéki ülnök körlevelet boesátott ki

gazdag világát; ezer meg ezer szív fog boldogító szerelemre gyuladni annak hangjai mellett, szerelmes anyai szív fogja dalolni kis magzatának búbesője felett, — s azok nem fogják kérdezni, hol tanultad ezeket a szép dalokat, nem is fogják soha tudni, hogy a te érző szived örökké élő parányai e kis dalocská, csak éneklék, mintha az övék volna.

Kiadta az utadat ugy-e ez a büszke szépség. Jól tette, nem volt hozzád való; de te nem jól tetted, hogy ezt annyira szivedre vetted. Nem ő volt a te műzsád, hanem a lelkedben élő örök ideál, te ennek daloltál s az ugy-e megérté a te dalaidat?

Hogy könyeztél mindig, ha a cigány hegedűjén fölzendült egy-egy bánatos nóta, amelynek te voltál a megteremtője; de te nem szóltál senkinek, te sohasem tartottad magad zenésznek. Te lelket adtál annak a száraz fának, amely nem halt meg veled, hanem itt maradt örízni emlékedet maradandóbban az ércnél és kőnél.

A te emléked a szerelmesek ajkán fog örökké élni. Nem voltál művész, mégis teremtettél, nem voltál író és mégis költőtél; igaz költő voltál.

S ez fájt annak a másíknak.

a törvh. bizots. tagokhoz, melyben tudatja, hogy az árvaszéki elnöki állásra pályázik. Ugy hallatszik ugyanis hogy Némethy József árvaszéki elnök nyugalmába fog vonulni, ez esetben előreláthatólag más pályázók is lesznek, akik azonban mindaddig, míg a jelenlegi elnök nyugdíjba vonulása nem befejezett tény, a körlevél kibocsátását nem találták időszerűnek.

(Vizezeték Tokajban. A földmívelésügyi m. k. miniszter Tokaj város kérésére elrendelte, hogy a Tokajban létesítendő vizezeték terv és költségvetésének elkészítésére, továbbá próbakútfúrások eszközzésére a vízrajzi osztály egy szakértő mérnöke a helyszínére kiszáljon.

HIREK.

— Zempléniak a máriapócsi busun. Az Immaculata buesu 50 éves jubileuma alkalmából Zempléni vármegye több városából nevezetesen Sátoraljaújhely, S.-patak, Erdőbénye, B.-Keresztúr, O.-Liszka, Erdőhorvát és Tolesva községekből másfél ezerre menő buesus nép vonult keresztül, M.-Pócsra való utjánban Nyiregyháza, Katinszky Géza főesperes, sátoraljaújhelyi apátplébános, Gruska Lajos pápai kamarás, sárospataki plébános, Bret Gyula újhelyi kerületi esperes b.-keresztúri plébános, Violet Gyula erdőbényei plébános, Koredkó Ede tolesvai káplán és Pecsár Gyula újhelyi hitoktató vezetéke alatt. A zarándoklatot vezető lelkészes Petrovics Gyula plébánosnak voltak szívesen látott vendégei. Másnap mise után reggel 5 és fél órakor indultak M.-Pócsra, hol nagy mise volt. melyet Katinszky Géza főesperes, sátoraljaújhelyi apátplébános szolgáltatót fényes segédlettel. — A buesus Zempléni vármegyéből több uri család vett részt, köztük Sárospatakról Windisch-Grätz Lajos hercegnő is.

— Kinevezés. A kassai kir. főügyész Borbély Sándor es. és kir. igazolványos huszárörmetert a sátoraljaújhelyi kir. ügyészséghez irnokká kinevezte.

— Járási számvevők kinevezése. A Zempléni vármegye területére kinevezett járási számvevők kinevezése tegnapelőtt érkezett a sátoraljaújhelyi kir. pénzügyigazgatósághoz. Tizen nevezettek ki járási számvevők; ezek közül hatan számellenőri ranggal, négy pedig számtiszti ranggal. A kinevezettek névsora ez: László Ferenc, helybeli kir. adótsízt számellenőri ranggal járási számvevővé a sátoraljaújhelyi járás főszolgabírói hivatalához,

Önző szíve minden féltésével irigylitőled a lelkedet, a szerelmed ez ellenállhatatlan hatalmát; s nevétségessé tett bálványképed előtt. Azt monda, zeneszerzőnek tartod magadat, pedig fogalmad sincs a magasabb zenéről, csak pengeted a nótákat s dudolgtatva keresed, izzadod ki minden sorát annak, csak azért, hogy zeneszerzőnek tartsanak.

Pedig hidd el, szeretne ő olyan kontár lenni, mint te. Fáj neki az, hogy dalaid túlélnek téged, fáj neki, hogy rengeteg theoretikus tudása mind kevés ahhoz, hogy egyetlen, csak pár soros dalocskát is megteremtson. A dalt a költő s nem a zenész teremti s költői véna nélkül a legnagyobb muzsikus is csak mesterember. Te nem zenész, dalköltő voltál.

A tavaszt hirdető kis ibolyát szereti, s a melegágy agyonnevelt dus virágai hidegen hagyják a szemlélt; amaszt az örök természet, emezt a kertész keze alakította.

Pihenj esendesen édes Pistám. Boszut állók érted. Ott leszek az esküvőjén, elmegyek a lakodalmára is mikor a legboldogabbnak érzi magát az a hideg, önző szépség, elhuzatom az egyik szomorú nótádat. Erről viszsza gondol reád s ha van szíve, kitöröl egy könyvet a szeméből.

— Novák Gyula helybeli kir. adótsízt ugyanilyen ranggal számvevővé Tokajba, — Fodor István helybeli kir. adótsízt ugyanilyen ranggal Kir.-Helmecze, — Pajkossy József aradi kir. adótsízt ugyanilyen ranggal Szerecsre, Homolay Eadre székesfehérvári állami végrehajtó ugyanilyen ranggal Nagymihályba, — Kőrössy Sándor ungvári számtiszt ugyanilyen ranggal Homonnára, — Farkas József visnyói okl. jegyző számtiszti ranggal járási számvevővé Sztropkóra, — Fereghy Vitold jegyzői tanfolyamot végzett vajdácskai lakos ugyanilyen ranggal Gálszécsre, — Ureczky Sándor ugyanilyen ranggal Varannóra és Salgó Alfréd okleveles jegyző ugyanilyen ranggal Szinnára neveztetett ki járási számvevővé.

— Áthelyezés a postánál. Materny Andor szerencsi m. kir. posta-és távirat-főnök hasonló minőségben a rozsnói m. kir. posta-és távirat-hivatalhoz áthelyeztetett.

— Jótékony-estély a városi színházban. A 28-iki jótékony estélyre az előkészületek nagyban folynak. A rendezőség mindent elkövet, hogy az estély minél kellemesebbé tegye. Az estély programját már szétküldték mindenfelé s az érdeklődés máris óriási, amennyiben dr. Hornyay Béla urat valósággal ostrom alá fogták a jegyekért. A tréfás előadásból is serényen folynak a próbák, — a karokat Szappanos Imre ur nagy gondossággal tanítja. A többi szereplők is pompás kedvvel tanulják számaikat, amelyek — tekíne főleg az idő rövidségét — egytől egyig kedves dolgok lesznek. Az estély a megyei közgyűlés előtti napon lévén, a vidék tehát erősen képviselve lesz, így minden jel arra mutat, hogy ez az estély minden tekintetben fényesen fog sikerülni.

— Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Kemény Géza szerencsi kir. járásbírói irnokot a tornaaljai kir. járásbíróihoz helyezte át.

— Halálozás. Részvétellel értesül lapunk bori Horváth László munkácsi főszolgabíró f. hó 18-án történt elhalálozásáról. Az elhunytat nagykitérjedésű rokonság gyászolja. Dr. Nyomárkay Ödön helybeli orvos felesége az elhunytban testvérét gyászolja. A gyászjelentés a következő: Özvegy bori Horváth Istvánné született kölesei Kölesey Emilia, gyermekei: Anna férjezett kölesei Kölesey Zoltánné, Mihály, Margit férjezett kölesei Kölesey Gáborné, Ida férjezett gulácsi Gulácsy Pálné és a nagyszámu rokonság nevében is fájdalommal szívet tudatja szeretett kedves fia bori Horváth László munkácsi járási főszolgabírónak 34 éves korában Nagy-Muzsalyban, 1904. évi szeptember hó 18-adi napján történt elhunytát. A megboldogult szeptember hó 19-ikén d. e. 10 órakor rövid egyházi szertartás után Hetébe fog szállíttatni és ott az ev. ref. templomból 20-dikán d. u. 2 órakor a családi temetőben fog örök nyugalomra helyeztetni. Aldott legyen emlékezete!

— Új tanügyi lap indul meg Besztercebányán f. évi októberben „Egyesületi Ertesítő” címmel. A lap szerkesztője Szokolszky Rezső, kir. tanfelügyelőségi tollnok lesz, aki városunkban mint a róm. kath. elemi iskola egyik jeles tanítója figyelemre méltó irodalmi tevékenységet fejtett ki. A lapot kiadja a zolyom megyei általános tanítói egyesület. A lap ugy az egyesületnek, mint a kir. tanfelügyelőségnek hivatalos közlönye lesz.

— Esküvő. Szabó Kálmán helybeli kir. pénzügyi számtiszt folyó hó 27-én esküszik örök hűséget Prihoda Mariskának, Prihoda Lajos földbírókos leányának.

— A vármegyék és a postatakarékpenztár. A pénzügyminiszter körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, a mellékük rendelt számvevőségi kirendeltségekhez és a megyei székhelyeken levő állami penztárakhoz, adóhivatalokhoz: a vármegyék székhelyén levő állami penztáraknak, adóhivataloknak, mint vármegyei penztáraknak, a postatakarékpenztár csekk-és klearing-forgalmában való részvétele dolgában. Kapcsolatos ez a rendelkezés azzal az intézkedéssel, amely a belügyminiszter tett a múlt hónap elején a főszolgabírákhoz továbbítás vagy rendeltetésük helyére való juttatás végett beérkező ugynevezett átmeneti pénzeknek postatakarékpenztári uton való kezelésére vonatkozólag.

— A vörheny terjedése ellen. Sátoraljaújhelyben tudvalevőleg a vörheny járványos jelleget öltött. A beteg gyermekek száma napról-napra növekedik és egyelőre nincs rá kilátás, hogy a járvány kisebb arányokat öltson. A betegség terjedése ellen most a városi főorvos a rendőrkapitánnyal együtt intézkedett, hogy olyan gyermekek, kiknek családjában járványos beteg van, iskolába ne járjanak. Az erre vonatkozó s a szülőkhez kibocsátott körlevél így hangzik:

A t. szülőket, akiknél járványos betegek (pl. vörheny) vannak, felhívom, hogy iskolába járó gyermekeiket, a járvány tartama alatt iskolába ne járassák, mert a járvány tovaterjedését csak úgy lehet megakadályozni, ha a járványos házakból a gyermekek egymással nem érintkeznek. Az iskolát csak akkor látogathatják, ha a kezelő orvostól bizonyítványt kapnak, hogy házuknál a járványos betegség megszűnt. Figyelmeztetem a t. szülőket, hogy ezen rándelet ellen vétők a közegészségügyről szóló törvénybe ütköző kihágást követnek el és a törvény rendelkezése szerint fognak büntetettini. Sátoraljaújhely, 1904. évi szeptember hó 20-án. Schmidt Lajos rendőrkapitány.

Azonkívül az iskolák tanítóiboz is küldtek ilyen szövegű körleveleket:

Miután a vörheny városunkban járványosan lépett föl, felhívom a tanítótestület t. tagjait, hogy mivel az iskolát látogató olyan gyermekek, kiknek családjában járványos betegedés van, a járványt tovább terjeszthetik: ezen gyermekeket az iskola látogatásától, míg a kezelő orvostól kiállított bizonyítványval nem igazolják, hogy a járványos beteg meggyógyult, tiltsák el.

— A perbenyiki gyűlés. Megirtuk lapunk előző számában, hogy a „Felsőtiszai vármegyék hitelszövetkezeti szövetsége” szeptember hó 9-én Perbenyiken fogja megtartani közgyűlését. A közgyűlés — mint lapunkat értesítik — utólagos megváltotatás miatt nem f. hó 29-én, de október hó 4-én délelőtt 11 órakor fog megtartatni. Október hó 4-én reggel fél 8 órakor a sátoraljaújhelyi, fél 9 és 11 órakor a perbenyiki vasuti állomásnál Blasek Jenő szövetségi titkár fogja várni a t. vendégeket.

— Hadbírójelöltek. A katonai igazságszolgáltatás reformjavaslata, mint már felhivatalosan is jelentették, legközelebb a törvényhozás elé kerül. A hadügyminiszternek a hadbírójelöltek számának szaporításáról szóló legutóbbi rendelete is erre vall. A honvédelmi miniszterium is adott ki most egy rándeletet, amely a hadbírójelöltek kiképzésére vonatkozik s nagy súlyt helyez benne a jelöltek polgári joggygyi gyakorlatára.

— Öngyilkosság. Parnórol értesítik lapunkat, hogy ott e napokban öngyilkosság történt. Skultéty Antal parnói gazdasági irnok ugyanis ismeretlen okokból meglötte magát. Az eset Parnón általános részvétet váltott ki az elhunyt hozzátartozói iránt.

— Értekezlet. Pintér István a szerencsi járás főszolgabírája f. évi szeptember hó 15-én a községi és

körjegyzőkkel tisztí értekezletet tartott, melynek az utlevél eljárás tárgyában kiadott belügyminiszeri utasítás egyöntetű végrehajtása, a községi és körjegyzők fizetésrendezése és a folyó évi október hó 1-én életbe lépő járási számvevői intézmény és e körüli teendők egyöntetű megállapítása képezte tárgyát.

— **Rendőség helyett esendőség.** Az a folytonos rendőrhány és a rendőség egy részének alkalmatlan volta, mely városunkban a rendőri szolgálatot gyakran megbénította, *Schmidt* Lajos rendőrkapitányt arra bírta, hogy a rendőség helyett esendőség alkalmazását próbálja igénybe venni. Ezzel a kérdéssel foglalkozni valóban nagyon kívánatos, mert mindnyájan tudjuk, hogy a esendőség minden téren nagyobb eredményt mutat föl és hivatásának, kötelességének híveiben, tökéletesebben tud megfelelni, mint a rendőség. A esendőség-nél uralkodó fegyelem, a nagyobb hatáskör s az ezzel járó jogok a szolgálatban álló esendő munkáját nagyban megkönnyítik és eljárását eredményesebbé teszik. Ott az anyag alkalmasabb, míg a rendőség-nél éppen az egyének kvalitása hozza magával a legnagyobb rendellenességet. A rendőrelégység nagyrésze rendőri szolgálatra alkalmatlan, a fegyelem iránt nem bír kellő fogékonysággal és nem tudja felfogni hivatásának valódi célját. A esendőség-nél ezek a hiányok nem léteznek. Terv szerint a rendőség létszámának csak egy része volna esendőséggel helyettesítve. A esendőrök teljesítenék a külszolgálatot, míg a rendőség a belső és vasuti szolgálat végzésére használnának föl. Körülbelül a mai létszámnak (22) fele volna esendőr, a másik része a rendőséget alkotná, természetesen a mostaninál alkalmasabb, válogatottabb ember-anyagból. Ez a változás alig kerülne valamivel többbe a mostani rendőrelégység fenntartásánál. Ugy tudjuk, hogy a rendőrkapitány nem soká fog késni tervének megvalósításával és előterjesztését mely hosszabb tanulmányozást igényel, legközelebb bemutatja a város képviselőtestületének.

— **Sertés-zárlat.** Sátoraljai hely városában sertésvesz eseté 30 nap óta elő nem fordult, ennél fogva a zárlatot már e napokban megszünteti a vármegye alispánja, amit falragaszok útján hoznak a közönség tudomására.

— **Hegyörök bántalmazása.** A sátoraljai helyi szőlőhegyeken újabb idő óta valóságos életveszedelemnek vannak kitéve a szőlők őrzetére hivatott hegyörök. Ittas, garázda emberek minduntalan beléjük kötnek és ha valamelyikük nem védelmezi magát ügyesen, képesek a lábáról levéni és teljesen ártalmatlanná tenni. A legújabb esetek közül kettő a Szár-hegyen történt. *Horváth* János hegyörök a szőlők között járó Javellák fiuk azért támadták meg, mert nem engedte meg a tiltott gyaloguton való járást, hanem a székéruttra terelte őket. A hegyör védekezett ugyan támadóival szemben, de azok számban erősebbek voltak és a hegyört alaposan helybenhagyták. — A másik esetben Varga és Kalán nevű emberek ittas állapotban megtámadták *Kovács* István hegyört és ha a dulakodás közben el nem menekül tőlük, talán agyon is ütötték volna, annyira kívántak vért látni. Szándékukban az arra járók gátolták meg a két brutális embert, akiket nemcsak a hegyör jelentett fél az illetékes hatóságnak, hanem több uri család is. Ezeket is éktelen káromlások és szitkozódások közben megtámadták és csak a véletlennek köszönhetik, hogy meg nem verték. A hegyörök elnöke és a hegykapitány intézkedett is az iránt, hogy ezek a tarthatatlan állapotok a szőlőhegyeken ne ismétlődjenek és hogy úgy az arra járó tisztességes családok,

valamint a hegyörök a jövőben ne legyenek kitéve bántalmazásnak.

— **Színészek magyar nevet kötelesek viselni.** Az országos színészegyesület elhatározta, hogy tagjai sorába csak magyar nevű színészt vesz fel. Ezt a határozatot alapszabályaiba is iktatta, amelyek 86-ik §-a rendelkezik a következőképpen: „A ki a szini pályára, illetőleg az országos színész-egyesület kötelékébe lép, idegen hangzású nevét tartozik kormányhatósági engedéllyel megmagyarosítani. Művészi álnevet viselni csak rendkívüli esetben, igazgatótanácsai engedéllyel lehet.”

— **Rákóczy-szüret Tokajban.** A Tokaj-Hegyaljában olvassuk: Az „Idegen Forgalmi Vállalat” ugyanis egy nagy stílusú s a Hegyalja bortermelőire beláthatatlan anyagi haszonnal járható eszmét pendített meg. A terv nem egyéb, mint egy régi Rákóczi korabeli szüret felelevenítése. A szüret színhelye Tokaj volna. Most azon intenció vezet a rendezőséget, hogy a hegyaljai bor régi jó hírnevét visszaszerezze, annak nagyértékét újból megismertetendő a nagyvilággal, egy nemzetközi borvásárt létesítsen a Rákóczi korabeli szüret rendezésének örve alatt. A rendezőség egy küldöttségben fel szándékozik kérni gróf *Tisza* István miniszterelnököt, kinek a Tokaj-Hegyalján óriási szőlője van s kinek gavallériája általánosan ismeretes, hogy adna át egy bizonyos mennyiségű terület természet s szüret céljaira. Ha ez a terv nem sikerül, úgy a bizottság felkéri a miniszterelnököt, hogy járna közben az udvarnál egy bizonyos kiterjedésű szőlő-terület átengedése iránt.

— **A vágóhid vizsgálat.** *Koczourek* Farené állami állategészségügyi felügyelő a város tulajdonát képező vágóhídon vizsgálatot tartott s a tapasztalt rend és tisztasággal meg volt elégedve.

— **Amerikai újságíró a Tátrában.** *Koch* Péter chikagói hírlapíró 100 amerikai lap megbízásából jelenleg a Tátrában tartózkodik, hogy azt tanulmányozva Amerika előtt ismertté tegye ezt a kies magyar vidéket. *Kovács* István poprádi polgármester, a Tátravidék legalaposabb ismerője és a tátrai idegenforgalom emelésének leglelkesebb szószólója kalauzolja az amerikai újságíró, ki minden nevezetesebb helyen fényképfelvételeket eszközöl. F. hó 12-én megtekintették a dobsinai jégbarlangot, 13-án Tátrafüred és Tarpatok vidékét, a Csorba és a Poprádi tavat, 14-én a tengerszemet. A Tátrából az újságíró a szerb koronázási ünnepek megtekintésére utazott, ahonnan január elején tér vissza Amerikába, amikor lapjaiban leközi magyarországi élményeit is, hogy az amerikaiakkal megismertesse a kies magyar hegyvidéket.

— **Különös multság.** Egy zentai újságból vesszük át az alább következő hírt: „*Különös multság.* Egy iparos ember hétfőn este közmegebotránkozást keltett azáltal, hogy a piac-téren lefeküdt és úgy bámult a nagy világba. Nem tudjuk, hogy micsoda passziója van az ilyen illetlen dologban. Annyit elárulhatunk neki, hogy nem válik dicsőségére. Még az egyszer elhallgatjuk a nevét, azonban, ha megismétli a különös mulatozást, úgy kíméletlenül meg fogjuk nevezni.” — Oh, oh! Rettegj rücskös Európa. A zentai újság megfogja nevezni a „különös multság” elkövetőjét kíméletlenül, kíméletlenül. Micsoda drákói szigor! és mekkora oroszlan-szivőség.

— **Az abauj-szántói vasut engedélyezése.** A kereskedelemügyi miniszter tudatta Abauj vármegye közönségével, hogy megadta az előmunkálati engedélyeket a Mád-Tállya—Abauj-Szántó és forrécsei vasuti vonalra a Boldvavölgyi helyi érdekű vasut-társaságnak, a Zombor—Abauj Szántó—Hidasnémeti (esetleg Abauj-Szántótól folytatolag Bodókváralja, Vizsoly,

Vilmány, Göncz-Ruszka és Gönczön keresztül) vonalra Dr. *Molnár* Bélának és felhívta a vármegye hatóságait, hogy az engedélyeseket hivatalosan is támogassák. Abauj-Tornavármegye őszi közgyűlése fog foglalkozni ezen vasuti vonalak támogatásának kérdésével és mint értesülünk, *Rakovszky* Endre alispán előterjesztést tesz a közgyűlésnek, hogy 30000 korona értékű törzsrészt vegyen, melylyel előmozdítja a vasut létesítését, mely az eddig elzárt járási székhelyt közvetlen összeköttetésbe hozza a közigazgatási központtal. Az alispán ezen javaslatát — mint Kassáról írják — a közuti költségvetés alkalmával a közigazgatási bizottság elfogadta.

— **Visszatartják a katona-altiszteket.** Egy kis keserűség az idén is maradt hátra a katonáknál. Ennek oka az, hogy az idén is lesznek visszatartások. Csakhogy míg a mult esztendőben a harmadik évüket kiszolgált legénységet tekintet nélkül az altiszti rangfokozatra tartották vissza, addig az idén csak altisztekre van szükség. A mult esztendői áldatlan, felfordult viszonyok miatt ugyanis egyetlen egy ezred sem rendelkezik ujone kiképező altiszttel. Abban az esetben pedig, ha a harmadik évüket kiszolgált altiszteket hazabocsátanák, a kiképzés teljesen fennakadna. Ezt kiképezendő, a hadügyminiszter elrendelte, hogy a harmadik évüket kiszolgált altisztek december 31-ig visszatartandók az október 6-án bevonuló ujonek kiképezésére. Az így eltöltött három hónap két gyakorlatba számítatik be.

SZINHÁZ.

**** Zárar Gizella szerződötése.** *Komjáthy* János igazgató — mint bennünket Kassáról értesítenek — a napokban ismét új énekesnőt szerződötetett, tehát *Komjáthy* társulatának így hat elsőrangú énekesnője lesz. Az új énekesnő tavaly végezte kitünő eredménnyel az országos zeneakadémia s azóta külföldi énekmestereknél (*Halter*, *Geiringer*) képezte hangját. Első fellépése október havában lesz Kassán, ahol *Zárar* néven „Az Aranyvirág”-ban fog fellépni.

IRODALOM.

Leányka nézd . . .

Leányka, nézd, e kertoldalban,
Hová gyakran eljövél,
Pókfonalat lenget halkan
Az enyegő esti szél.

Vig szavad a hűvös légben
Még csapongva, szökvé száll,
De a szívnek, úgy, mint régen
Mélységébe nem talál.

Száll a tél a pókfonalra,
S halkan együtt fon vele;
Hóból, jégből nemsokára
Szemfedőt sző zord szele.

Látom már e fonalakban
Az elhervadt nyár jelét;
Érzem, érzem már szavadban,
Szived hűvös, zord telét.

Szász Árpád.

A Műveltség Könyvtára. A hazai tudomány kiváló férfiai egy népszerűen tudományos vállalat megalkotására csoportosultak, melynek az a célja, hogy az igazi modern műveltség csarnokát a nagyközönség számára megnyissa. „A Műveltség Könyvtára” címen kerül a nagyközönség elé az a tizenkét kötetre tervezett, nagyszabású vállalat, mely arra van hivatva, hogy a tudományos

haladás eredményeit, melyek csak elszórtan és hézagosan szoktak a közönség elé kerülni, nem tudákos, hanem élvezetes irodalmi formában közvetítse. A Műveltség Könyvtára, melyet az Athenaeum irodalmi és nyomdai r-társulat a modern könyvtechnika minden eszközének felhasználásával tizenkét, nagyalaku, 40—45 ives, gazdagon illusztrált és remekműmellékletekkel díszített kötetben ad ki, f. é. vége felé indul meg. Az egyes kötetek a következő anyagot fogják felölelni. I. A technika vívmányai. II. Kozmográfia. III. Az ember. IV. A művészet könyve. V. A természet világa. VI. A föld és lakói. VII. Művelődéstörténet. VIII. Magyarország története. IX. Az ókor és középkor története. X. Az ujkor és legújabb kor története. XI. A Magyar Irodalom Története és XII. A Világirodalom Története. Amint e tervezetből kitünik, a műveltség könyvtára nemcsak terjedelménél és összeállításánál fogva lesz a magyar közönségnek nélkülözhetetlen irodalmi kincse, hanem amellé, hogy minden egyes kötet a szak tudós kezében is megállja helyét, eredeti összeállításában és felfogásában egész különleges vállalat lesz, amely sokkal közelebb áll a művelt nagyközönség tényleges igényeihez, mint akár a valóságos szakmunkák. Az egyes kötetek szerkesztőinek sorából egyelőre megnevezzük *Alexander Bernát*, *Acsády Ignác*, *Cholnoky Jenő*, *Ferenczy Zoltán*, *Kövesligethy Radó*, *Lenhossék Mihály*, *Marczali Henrik*, *Térey Gábor* stb. kiváló szak tudósaink nevét.

Herczeg Ferenc-Album lesz a *Gajári* Ödön szerkesztésével megjelenő „Az Ujság” független politikai napilap legközelebbi husvétü ajándéka. Karácsonyra pedig gyönyörű naptárral kedveskedik minden előfizetőjének kivétel nélkül. Az Ujság, melynek állandó főmunkatársai: *Herczeg Ferenc*, *Kenedi Géza*, *Kóbor Tamás*, *Kozma Andor*, *Mikszáth Kálmán*, nemcsak értékes ajándékokkal lepi meg előfizetőit, hanem kitünő lapot is ad, mely értesültség, hírszolgálat és bő tartalom dolgában a legfokozottabb igényeket is kielégíti. — Ennek tudható be az Az Ujság-nak páratlanul gyors elterjedése és közkedveltsége az egész országban. Az Ujság előfizetési ára: 1 óra 2 kor. 40 fillér, negyedévre 7 korona. Megrendelő cím: Az Ujság kiadóhivatala. Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. sz.

NYILT TÉR *)

A f. hó 20-án délután fél két órákor Sátoraljai helyből Gálszecsre menő vonaton elvesztettem egy fekete bőr pénztárcát, melyben 10 korona papír pénz, egy nevemre szóló amerikai hajójegy és egy Amerikában kiállított polgári igazolvány volt elhelyezve; megtalálóját kérem, hogy azokat a „Zemplén” újság kiadóhivatalában kézbesítse, hol 25 korona jutalomban fog részesülni.

K.-Azar, 1904. szept. 21.

Joe Birnbaum.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Sz. Á. Bpest. Ut szám hozott öntől azóta. Küldjön a kiadóhivatalnak megfelelő bélyeget. S. Helyben. Elmerülve hosszu csókba Repül gyorsan ah! az óra. Ezt a két sort elolvastuk. Elég volt.

Kiadótulajdonos: **Éblert Gyula**,

H I R D E T É S E K.

Kereskedők és iparosok b. figyelmébe!

H I R D E T É S E K

a jövő 1905. évre szóló huszonkettedik évfolyamot elért
ZEMPLEN NAP T Á R
 számára

f. évi október 15-éig felvételnek kiadóhivatalunkban, főtér 9. sz.

Első saujhelyi és nyirvidéki hordógyár

Sátoraljaujhelyben

Nyiregyházán

Rákóczi-utca a hidon túl.

Zöldség-tér 9 szám.

Alapított 1890. évben.

Van szerencsénk a n. é. közönség, tűzoltó-egyesületek és községek b. figyelmébe ajánlani a tetemesen megnagyobbított

hordógyárunkat

hol hordók, szüretelő edények, kádak és minden e szakmába vágó munkák a legkittünőbb minőségben a legjutányosabb árak mellett elkészítetnek.

Továbbá mindennemű javításokat pontos és gyors kiszolgáltatás mellett elvállalunk.

Midőn még megjegyezzük, hogy gyártmányainkhoz elsőrendű hegyi tölgy vagy fenyőfát használunk, a n. é. közönség becses megrendelését kérve vagyunk

kiváló tisztelettel

Első sátoraljaujhelyi hordógyár.

KATONA BÉLA

OKLEVEELES MÉRNÖK

Sátoraljaujhelyen, műszaki és vállalati

*** mérnöki irodát ***
nyitott.

Irodája foglalkozik: **birtok feimérésekkel, térképezésekkel, tagosításokkal, parcellázásokkal** és a mérnöki munka körébe tartozó mindennemű **tervezésekkel**.

Elvállalja: **utak, vasutak, hidak és épületek tervezéseit és építését.**

Iroda: *Kazinczy-utca 507. (Haas-féle épület.)***Bérbeadó**

5 világos és tágas pinceszoba.
Czím a kiadóhivatalban.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek a

kiadóhivatalban.

Épületek, ingóságok, termények tűzkár elleni biztosításra.

továbbá: élet- és járadék-biztosítások felvételére
ajánlkozik:

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELY, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.

➔ A biztosítandó épületek és ingóságok felvételére kívánatra saját megbizottunkat küldjük ki. ➔